

igjennem Lovudkastet, for endeel rigtige, og at Sagens Forebringelse i Thinget gav en alvorlig Paamindelse til ham, saavel som til Flere, og han gav et betinget eller vel ikke aldeles sikkert Løfte om, at et Lovudkast i denne Retning snart skulde blive Thinget forebragt; men han tilføiede en Advarsel imod at kæmpe imod Folkefølelsen og Folkebevidstheden, en Kamp, som jeg fuldt saavel som Nogen føler er farlig, ja den farligste af alle; men, naar en saadan Advarsel er givet i Thinget, og naar Domme ere udtalte som de ovenfor nævnte, saa er der i Grunden kastet en Skygge paa den Mand, som bragte Forslaget frem, og paa alle dem, som slutte sig dertil. Mig tyktes, at det er en Grund til, at Forslaget bringes videre, paa det at Folket, som agter paa vor Færd og lytter til vore Ord, skal lære at kjende, hvad det egentlig er, som vi ville, at der her i Thinget dog ikke er Mange, om der ellers er Nogen, som ville lege med det Hellige, at der dog ikke ere Mange, som ville fravrifste Folket dets bedste, dets helligste Alenodie, dets Tro og dets Gudsdyrkelse som disse ere arvede fra Fædrene af. Dette, mener jeg, Folket skal lære at kjende, og derfor skal Sagen ikke nu standses; at der kan være Leilighed til, at den Skygge, som er kastet paa Thinget, atter kan hæves, og at Thinget kan staae for Folket, saaledes som det virkelig er, og som vi ønske os at kjendes. Gaaer jeg videre ind paa Lovudkastet, saa maa jeg foreløbig erklære, at jeg heller ikke i Gæt og Alt kan slutte mig til det, og jeg troer, at der er flere væsentlige Forandringer, som maae gøres derved. En formel Anke er ført imod det, nemlig den, at det mangler den tilhørlige Orden; men, jeg vil spørge Thinget, om der ikke er en fuldkommen saa god Orden i dette Udcast som i saamange Andre, der ere komne ikke blot fra Private, men ogsaa fra Regjeringen, og om det ikke skulde være muligt, at dette Lovudkast, om der ogsaa deri ere flere Ting, som kunde trænge til Rettelse, Tilføining eller Omordning, dog, naar det behandlede med sand Fjer og Følelse af dets Betydning, tilsidst skulde kunne træde frem i en ligesaa takkelig og god Orden, som de fleste Love? Dersom vi vilde tage det saa nøie, saa

varede det ikke længe inden Rigsdagen næsten aldeles vilde miste sin Ret til at tage Initiativet, naar man af smaaligt Hensyn til Formen vilde tage i Betænkning at tage Love under Behandling, som man troede, der var Trang til. En af de væsentligste reelle Klager, som er fremsført imod Forslaget, er, at der ingen Trang er hos Folket til en saadan Lov, eller at denne Trang ikke er udtalt almindeligt eller kraftigt nok, og dette Omne er varieret paa mange Maader; men jeg vil spørge Thinget, hvad nytter det, at vi trættes om en saadan Trang i Folket, naar En kan fremstille denne Paaastand og en Anden med fuldkommen den samme Ret kan gjøre det Modsatte? Det grunder sig jo paa et personligt Skjøn, og komme vi derved Sagen et eneste Fodsbred nærmere? Og trænge vi vel til et saadant Vidnesbyrd? Har ikke Folket igjennem sine Repræsentanter engang paa den kraftigste og fuldstændigste Maade udtalt, at der er en Trang i Folket til en saadan Lov? Er dette ikke Mening, saa veed jeg ikke, hvad Mening der skulde være deri, at Rigsforsamlingen for 1½ Aar siden, efter en langvarig grundig Drøftelse vedtog den 84de § i Grundloven, som siger, at Ingen kan paa Grund af sin Troesbekjendelse berøves Afgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder? Er det Mening af disse Ord, at det fremdeles skulde blive ved at gaae ad Betyllingsveien som hidtil, hvilket vistnok maa besevæ de høitærede Ministre i høieste Maade, saaledes som vi hører det nu gaaer, at de gamle Love stiltiende ere satte ud af Kraft, uden at nogen ny Lov er traadt istedet derfor, og der altsaa eksisterer en vilkaarlig Tilstand i disse Tilfælde? Er det Mening, at det skulde gaae ad denne Vej saalænge, indtil vedkommende Ministerier overlæssedes med Ansøgninger, saaledes, at de ikke længer kunde røre sig? Er det Mening, at der den Gang slet ingen Trang var til en saadan Frihed, men, Rigsforsamlingen vilde kun sige, at naar engang i Tidens Løb en saadan Trang kommer, saa skal den afhjælpes? Var det den grundlovgivende Rigsforsamlings Arbejde saaledes at udkaaste Idealer af en skjøn Fremtid, eller at male smukke Billeder og give Løfter, som om Aar-